

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perenyi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért szerint egy négyzög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A halottak emléke.

— okt. 31.

Halottak napja!
Érzékeny és szent napja a kegyeletnek, dicső ünnepe a leg-
önzetlenebb szeretetnek. A leg-
önzetlenebb szeretetnek, mert a
kiknek mi kegyeletünkkel áldo-
zunk, azok már nem adhatják
viszsa szeretetünket, nem létez-
nek, vagy egy jobb világban lé-
teznek.

A sirkertek halottak napján
zsufolva szoktak lenni élőkkel, a
kik kijönnek megemlékezni a
halottakról, koszorúval, lámpás-
sal, imádsággal.

Vannak, kik már jókor reg-
gel mennek ki halottaikhoz, azok,
akik nagyon tudnak szeretni s
nem akarják mutogatni fájdalmu-
kat; a fájdalomnak is megvan a
maga megszentelő öznése; de
tán nem is fájdalom az, a mi
kedves halottjaink sirjaiból fel-
fakad, hanem édes öröm, az
örökkévaló egység boldogító szó-
zata, mint mikor két szerető szív
átölelve tartja egymást, két kü-
lön világ egymásért való egy-
beolvadása; nincsen enyészet a
halálban; miként ezek itt mi ben-
nünk, úgy fogunk majd mi is az
utánunk fenmaradandók szívében
élni, a szerint, amint arra méltó-
kká tesszük magunkat.

S milyen jól esik a szívnek,
hosszan-hosszan elmerengni ked-
vesünk sirjánál. Vajjon ő is úgy
emlékszik e reánk ott lent a föld
alatt, mint mi ő reá itt a föld
felett? Ugy érezzük, mintha ami
kedves, drága halottunk kiszállna
sirjából, nem abból, a mi a te-
metőben, hanem abból, ami a
szívben domborul és érezzük,
mint fonódnak reánk édes-kedves
karjai, mint tapad az ő megváltott
lelke a mi lelkünkhöz és mint
tisztul meg lelkünk az övétől
mennyei tisztaságban.

S itt is különbség ural-
kodik az emberek között. Egyen-
lőség csak elvben. A halottak
nem viszik magukkal előítéletei-
ket, csak az élők fogják reájuk s
megkülönböztetik őket külsőleg.
Belsőleg, a lényegben, mindnyá-
jan egyenlők. Amott pompás py-
ramid, gránit-mauzoleum, faragott
angyal, mely lefordított fáklyát
tart a kezében, felkoszoruzva,
hogy alig látszik, lobogó görög-
tűzzel, színes lámpásokkal vilá-
gítva; itt egyszerű domb, felette
tán egy gonddal ápolat virág és
egy kis mécs, melyet az esti fu-
valat szüntelen eloltani készül.

De amott hideg a fény, csak lát-
ványul állították tán ki gazdag
örökösök; itt lassu, elfojtott zo-
kogás hallatszik, a virágra köny
hull és a mécs a soha ki nem
alvó, szeretetteljes emlékezés hü
jelképe.

Néhol megfordítva is van. A
gazdag sirján igazi fájdalom, ke-
gyelet, a szegényén feledség söté-
tét árnya. Az azért nem tesz
különbséget; a vég mégis egyenlő.
Enyészet, pusztulás, vagy, ha
ugy tesszük: „Feltámadunk!”

Lesz egykor utolsó ítélet! ki
fognak kelni a halottak sirjaik-
ból s akkor aztán nem tesz kü-
lönbséget, hogy márványkocka
földi-e porló tetemeiket, vagy jel-
telen hant. Az erény és bűn, ér-
dem és mulasztás fog tekintetbe
vétetni.

Egyik felfogás szerint sem
határoz a külső, még ha oly di-
szes vagy nyomorult is. Az anyag
elve szerint elpusztul, vagy át-
alakul mindegyik; a szellemi tan
hirdetése szerint feltámad mind-
egyik és megkapja jutalmát a jó,
büntetését a rossz.

Egy vége van a királynak
és koldusnak. S ez nagy vigasz-
talas.

Más kérdés, hogy minő az
emlék, melyet hátrahagyunk. De
ez már nem a mi dolgunk többé,
hanem a hátramaradt élőké. Fe-
ledik-e nevünket vagy érdeme-
ink sorát büszke tanulságul vé-
sík sirkövtüinkre, az már nekünk
nagyon közönyös. Csak az élőkre
nézve van hatása.

S a kor kimondja ítéletét.
Meghozza elismerésének és méltá-
nylásának adóját, néha későn,
de bizonyosan.

— okt. 31.

Az új főispán kinevezéséről kü-
lönféle verziók terjedtek el az elmúlt
napokban; egyes lapok Bauer Antal
már megtörtént kinevezéséről is ad-
tak hírt, mások egy zempléni megyei
birtokost emlegettek, mint Zemplén-
vármegye legközelebb kinevezendő fő-
ispánját. — Ezen hírek azonban a
valóságnak nem felelnek meg, ugyan
is mint előkelő politikai körökből ér-
tesülünk, Zemplénvármegye főispán-
jává egy dús gazdag mágnás lesz ki-
nevezve. — Bauer Antal a róla el-
terjesztett híreket maga cáfolja le egy
levélben, hol a következőket írja.
„Akármilyen kecsesgatóknak is látszik
néhány szemében a főispáni méltó-
ság ez még sem hatna rám oly csá-
bitólag, hogy meggyőződése ellenére
a mostani alkotmányellenes kormány
uszályhordozóinak sorába álljak.” —
Bizony, Bauer Antaltól tanulhatna
sok ur, aki most régi magyar nevet
szennyez be.

A kormány programjáról.

I.

A kormány intenciói.

Irta: Andor Károly.

— okt. 30.

Tagadhatatlanul nagy port vert
fel az új kormány programja. Ez volt
a hosszú válság alatt az első eset,
mikor a korona és a kormány a saját
felfogását, amikor utat jelölt meg a
kibontakozásra s ezt az utat okada-
tolni is igyekszik.

Régebben kellett volna ezt tenni.
Akkor talán ma már túl volnánk
ezen a szomorú állapotban. Lett volna
alkalom az egyes tételek felett vitat-
kozni az alkotmányos kormányzat és
törvényhozás rendes útján s nem ker-
gették volna bele a nemzetet a re-
ménytelen elkeseredésbe.

Eddig csak azt hallottuk mindig,
hogy mit nem adnak; de azt, hogy
miért nem adják meg a követelése-
ket, sem a homo regiusok, sem az
időleges kormányok, sem az uralkodó
meg nem mondták. Sic volo, sic
jubeo. Ebből állott a nemzet kérdé-
sére megadott válasz.

Mentségük talán az, hogy a ke-
délyek lecsillapodását s ezekkel együtt
a nemzeti érzület elernyedését várták
s lehetőnek vélték újra permanenciá-
ban tartani régi alapján a szabadelvű
kormányt. Azonban csalódtak. A
nemzet kitart kivánságai mellett, a
rég rendszer lehetetlenné vált. Ujat
keil tehát teremteni, újat és olyan
program alapján, melyhez hasonló-
val eddig egyetlen szabadelvű kor-
mány sem köszöntött be. Ujat és
ígéretben gazdagot. Legyen meg
benne mindenből egy kevés, abból
pedig, ami az osztrák érdeket nem
érinti, lehetőleg minden.

Mélyreható célja van ennek az
új programnak. Nem Fejérváry en-
nek a megteremtője, ő itt csak cse-
lekvő eszköz, engedelmes és hatalom-
mal felruházott alárendelt. A pro-
gram célja Magyarország politikai
életét új alapokra fektetni, olyan ala-
pokra, hogy a mostanihoz hasonló
válság többé ki ne törhessen.

A cél tagadhatatlanul szép s első
látásra hasznosnak is ígérkezik. De
nézzük az okokat, amelyek a kor-
mányt s a program diktálót erre
reá vezették.

Ha békés politikát akartak Bécs-
ben, lett volna rá módjuk. A nemzet
ítéletére már hivatkozott egy ízben a
koronás fő Házat feloszlato legfel-
sőbb kéziratban. Ez az ítélet elhang-
zott, de nem értették meg, mert nem
akarták megérteni. Tisza volt kétség-
telenül ennek az oka, ki a nemzeti
ítélet homlokterébe a házszabályrevi-
ziót helyezte s kisebbségéből csak
ezt a következtetést vonta le. Egy-
szóval tagadta, hogy a nemzet az el-
lenzék egész programját is hajlandó
magáévá tenni, sőt hogy már a ma-
gáévá is tette.

Tisza nem hitt abban, hogy a
koalíció a nemzeti ítélet valódi leté-
teményese s minden követ megmoz-
dított, hogy a koalícióból magához
ragadjon annyi képviselőt, hogy a
hatvanhetes alapot megmentse a több-

séggel. Ez a terve azonban újból
nem sikerült. A hatvanhetesek közül,
sőt a határozottan szabadelvűek kö-
zül is mind többen és többen dissidál-
tak, nem azért ugyan, hogy a hat-
vanhetes alapot mellőzzék, hanem,
hogy annak teljes keresztülvitelét le-
hetővé tegyék az ellenzék támogatá-
sával.

A szabadelvűpárt vesztesége min-
den téren láthatóvá lett. Tisza mel-
lőzése világosan megmutatta, hogy
Bécsben is belátták az ő tévedését.

Minek kellett volna ezután kö-
vetkezni? Megadni a nemzeti köve-
teléseket s a koalícióból kormányt
alakítani. De épen ezt nem akarták.
Csak merő formáság volt minden tár-
gyalás a koalíció vezérével és idő-
nyeres arra, hogy a tervekkel elké-
szüljenek.

Ezzel a parlamenttel nem lehet
semmire menni, tehát fel kell osz-
latni. Hivatkozni kell újra a nemzet
ítéletére s a gazdasági, merkantil és
iparérdekek legyezetésével el kell
terelni a közvéleményt a nemzeti kö-
vetelésektől; a választói jog kiter-
jesztésének ígéretével pedig a tömeg
fenyegető hatalmát kell a választók
mögé állítani.

Igy jönne azután létre a parla-
menti többség, amelynek program-
jából először is a választói jog reform-
ját kellene megvalósítania. Ez a harc
azután elhúzódhatik akármeddig, a fő
az, hogy lesz költségvetés. Sok idő-
nek kell addig úgy is eltelni, míg
minden ígéretet bevalthatnak, addig
viszsa is lehet azokat vonni s az új
alapon olyan többséget teremteni a
pénz hatalmával, mely a most lejárt
boldog állapotokat újból életre kel-
teti.

Ime a körfutás, a biztos nyeresre
kiosztott játszó kártyák valódi jelen-
tése. Úgyesen elkészített játékterv ez
a program s a mostani és az eset-
leg következő miniszterek csak moz-
gatott figurák. Ezek bukhatnak, de
a játékosnak nyernie kell.

Azokban lehetnek előre nem lá-
tott esetek, melyek a szépen kidol-
gozott tervet halomra dönthetik. Mi
lesz például akkor, ha sem a mos-
tani, sem a jövő parlamentben nem
lesz többsége a kormánynak? Ez a
választási játék nem tarthat örökké,
országokat így nem lehet kormá-
nyozni s a költségvetés hiánya nem-
csak a mi, hanem Ausztria érdekeire
is bénítólag hat.

Pedig ez valószínűleg be fog
következni. A haladó párt hangzatos
jelszavai nem igen hódítanak s ha
hódítanak is, csak olyan körben,
amelyben még most nincsenek poli-
tikai tényezők, csak koncepció poli-
tikai nagyságok és népbolondításból
élő naplopók.

Ime ezekben vázoltam röviden
Ausztria intencióit, mert Ausztria és
a mostani kormány egymást fedő fo-
galmak. Mennyit valószínűleg meg-
törekvéseikből, az tisztán a magyar
nemzet éleslátásától s politikai maga-
tartásától fog függeni. Sorsunk saját
kezünkbe van s ha eljátszottuk, csakis
önmagunkra vehetünk.

Békére szükség van nemzetünk-
nek, de nemzet csak addig vagyunk,

BARNA DEZSŐ = női ruha-kelme különlegességek, =
selyem, vászon, szőnyeg és fehérnemű üzlete
Sátoraljaujhely, Főtér, Kellner-féle ház, a főtőzsde szomszédságában.

míg önállóságunkat megőriztük. Ellenségünk az, aki azért kínálja a békét, hogy függetlenségünket kapja érte cserébe. Csak szabad nemzet élveheti a béke áldásait.

A 100-as bizottság ülése.

Javaslat a vármegye közgyűléséhez.

Az állami adók 25%-nak befizetése.

Zempléni vármegye törvényhatósági bizottsága által kiküldött 100-as bizottság f. hó 29-én tartotta ülését, melyen az ellenállásnak legmesszebbmenő módjait állapították meg. Az ülésen Matolai Etele bizottsági elnök elnökölt s az ülés mindvégig a legélénkebb érdeklődés mellett folyt le. — Legérdekesebb határozatai a bizottságnak, hogy a jelenlegi kormány által esetleg kinevezendő főispán beiktatását megátolni elsőrendű feladatának tartja; továbbá az adózó közönséghez felhívást intéz aziránt, hogy évi adójának legalább 25%-át már mostantól kezdve fizesse be a vármegyei pénztintezetknél. — A bizottságnak a vármegye törvényhatóságához intézett s Buza Barna dr. orsz. képviselő által szövegezett javaslatát egész terjedelmében, itt közöljük:

Zempléni vármegye törvényhatósági bizottsága a Fejérvári kormány újabb kinevezésében szomorú bizonyosságot látja annak, hogy az a kárhózatatos törekvés, amely hazánk súlyos válságát az alkotmány megtörése után kívánja megoldani, még mindig nem szűnt meg úgy a nemzet, mint a király mérhetetlen veszedelmére és kárára működni.

A Fejérvári kormányt Magyarország törvényes kormányának most sem ismeri el, mert az, hogy ez a kormány állítólag új választásokkal igyekszik programja számára parlamenti többséget szerezni, legfeljebb törekvés a törvényes jelleg megszerzésére, amely azonban jelenlegi kormányzásának törvénytelen és alkotmányellenes voltán épen nem változtat.

Ezt a törekvést is azonban csak akkor tekinthetjük őszintének, ha a kormány az országgyűlés feloszlatása s új választás kitézése által azonnal hozzájárul annak alkotmányos fogantatásához, de midőn e helyett a kormány az országgyűlést egész dec. 19-éig elnapolva, annak egyenes tilalma ellenére önkényesen intézi tovább az ország ügyeit, a parlamentaris kibontakozásnak ezt az állítólagos törekvését az úgy roppant komolyságához méltatlan üres és gonosz játéknál és szédélgségnél egyébrek nem vehetjük.

Szomorúan látjuk, hogy akadnak magyar emberek, akik ennek az alkotmányértő nemzetellenes kormánypolitikának támogatására vállalkoznak. A multakban is mindig az volt a magyar nemzet legnagyobb romlása, hogy legnemesebb szabadságküzdelmében is támadtak saját fiai, akik áruló módon hazájuk ellen az idegen hatalom zsoldjába szegődtek. Ezt a súlyos vézetet látjuk ismétlődni ma is, mikor nem csak a miniszteri székek betöltésére vállalkoztak magyar emberek, hanem az alkotmányos nemzeti ellenállás letörésének letagadhatatlan célzatával szintén magyarok vállalnak a kormány kezéből főispáni állásokat. Mi azért előre és elhatározottan kijelent-

jük, hogy azt az egyént, aki mint a törvénytelen kormány bizalmi embere Zempléni vármegye főispáni hivatalát elfoglalja s ezzel az alkotmány megrontásában való segédkezésre vállalkozik, a haza és szabadság ellenségének s mint ilyet, minden igaz ember megvetésére méltónak nyilvánítjuk, s ha idegen, őt magunk közé be nem fogadjuk, ha pedig vármegyei polgára, alkotmányos közönségünkben mindörökké kizárjuk.

Ugyanezért mi magunk ezen kinevezendő főispánnak hivatalába való beiktatását megtagadjuk s vele érintkezésbe nem lépünk. Vármegyénk összes tisztviselőit, segéd-kezelő-és szolgazemélyzetét, nemkülönbén Sátoraljaujhely város és az összes nagy-és kisközségek előjáróságait az ezen főispánnal való mindennemű hivatalos érintkezéstől szigorúan eltiltjuk.

A közelmúltban hozott, alkotmányvédő határozatainkat egész erejükben fenntartjuk s azok pontos betartását ismételtelen a tisztviselők és előjáróságok szigorú hivatalos és hazafias kötelességévé tesszük.

Különösen kötelezzük tisztviselőinket s az előjáróságokat, hogy azon esetre, ha a vármegye határozatainak betartása miatt a kormány, vagy annak közege felfüggesztené őket, a felfüggesztés dacára maradjanak meg hivatalaikban s csak a tényleges erőszaknak engedjenek.

Minden tisztviselőt s előjárósági tagot szigorúan eltiltunk attól, hogy ilyen felfüggesztett tisztviselő, vagy előjáró helyettesítését elvállalják s akár tisztviselőknél, akár másoknál ilyen ténykedését a haza elleni büntetnek s becselenségnek bélyegezzük.

Mindezen végzéseinket a vármegye minden polgárára a törvény és a honpolgári becsület erejével kötelezőnek jelentjük ki s azok mellett az örök igazságban s ősi alkotmányunk győzhetetlenségében való bizalommal a legvégsőkig kitartani komoly és rendületlen elhatározásunk.

A vármegye közönségéhez intézett 100-as bizottsági felhívás szövege pedig a következő:

Felhívás

Zempléni vármegye hazafias közönségéhez.

A magyar alkotmány védelmének nemes küzdelmében való részvételre szólítjuk fel Zempléni vármegye közönségét.

A törvénytelen kormány a vármegye tisztviselőit kényszeríteni akarja alkotmányértő rendeleteinek végrehajtására.

Hazafias tisztviselőink a vármegye határozatainak engedelmeskedve, a törvénytelen rendeletek végrehajtását megfogadják tagadni.

A kormány ezért felfüggesztéssel, kenyerük elvesztésével akarja őket büntetni.

A vármegye közönségének kötelessége gondoskodni, hogy a tisztviselő hazafias magatartásukért kárt és romlást ne szenvedjenek.

Ezért hívta fel Zempléni vármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye közönségét, hogy évi állami adója 25 százalékának, vagyis egy-negyedrészének megfelelő összeget önkéntes ajánlatképen fizessen be az e célra alakulandó bizottsághoz. Ebből lesznek mindazok a tisztviselői fizetések fedezendőik, amelyek kiutalását a kormány megtagadja.

Zempléni vármegye erkölcsi és anyagi felelősséget vállalt az iránt, hogy a befizetett összegeket a törvényes állapot helyreállítása után a befizetőknél vagy kamatosztul visszaadják, vagy állami adójukba beszámítják. S így mindenki teljes megnyug-

vással teljesítheti a fizetést, mert azal semmit se kockáztat.

Ezen intézkedések fogantatására alakult a vármegye bizottságának felhívása folytán a Zempléni Százask Bizottság, mint magánszervezet.

A százask bizottság tehát felkéri a vármegye közönségét, hogy a befizetéseket most már minél rövidebb idő, lehetőleg a felhívás megjelenésétől számított 15 nap alatt teljesítse.

A befizetések a befizető tetszése szerint bármely, a vármegye területén működő pénztintezetnél (banknál, takarékpénztárnál, hitelszövetkezetnél) akár személyesen, akár posta útján eszközölhetők s azokat az illető pénztintezet a százask bizottság megbízásából érvényesen nyugtázza. A nyugta a törvényes állapot helyreállítása a visszatérítés vagy az adóba való beszámítás követelésére teljes jogot nyújt a befizetőnek.

A befizetésnél elég annak kijelentése, hogy a fizetés a százask bizottság részére történik.

Ha nemzeti ellentállásunkat most az ellenséges hatalom letörheti, alkotmányos szabadságunk nagyon hosszú időre, talán örökre megsemmisül, nemzeti létünk a legkomolyabb veszélybe jut. Az ellentállási küzdelem sikere pedig leginkább attól függ, hogy tudjuk-e a nemzeti ügy mellett kitartó hazafias tisztviselőink anyagi létfeltételét a hatalom erőszakával szemben biztosítani. Ezt pedig csak a közönség áldozatkészsége által érhetjük el.

A haza szent nevében kérünk azért minden igaz hazafit és honpolgárt, aki nemzete sorsát, hazája szabadságát, saját és gyermekei boldogságát szíven hordja, siessen önkéntes ajánlatával a nemzet becsület, igazságos önvédelmi harcának erősítésére.

Most válik el, van-e még ereje a magyarnak arra, hogy mint szabad nemzet fennmaradjon és boldoguljon. Tőlünk, kitartásunktól és áldozatkészségunktől függ.

Mutassa meg Rákóczi és Kossuth vármegyéje, hogy a hazafias lelkesedés és áldozatkészség az ősi erővel lobog még szívében.

A hazafias buzgalomba vetett bizalommal, a zempléni százask bizottság nevében:

Sátoraljaujhely, 1905. október havában,

Matolai Etele,
elnök.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt szombaton, nov. 4-én fog megjelenni.

Halottak napja. November elseje a kegyelet ünnepének napja, holnap lesz. A halottak esendes birodalma: a temető é napon zárandokhelyévé lesz az élőknek; az elhunyt kedvesek sirhantjai virágdíszit öltenek s az esti órákban felgyulnak az ezeryi gyertyák lángjai, sziveinkben élő kegyeletünk jeléül. A róm. kath. templomban Mindenszentek ünnepén, november hó 1-én este 6 órakor istentisztelet lesz szent beszéddel. Az istentiszteletet Katinszky Geyza apát-főesperes tartja teljes segédlettel, a szent beszédet pedig Marczinkó József káplán. Csütörtökön, halottak napján reggel 9 órakor gyászmise lesz, melyet szintén Katinszky Geyza apát-főesperes tart teljes segédlettel.

Kitüntetés. A országos központi jegyzői egyesület Fodor Jenő sárospataki közégi főjegyzőt legutóbb Budapesten tartott közgyűlésén az egyesület főjegyzői tisztségére emelte.

Kegyelet ünnepség. A helybeli főgimnázium ifjúsága a tanári

kar vezetése alatt november hó 1-én, Mindenszentek napján, délután a temetőbe vonul, hogy az azokban pihenő tanárok iránti kegyeletét lerója. Először a régi temetőbe indul az ifjúság, ahol Székely Béla VIII. o. t. tart emlékbeszédet és Székely Lajos VII. o. t. szaval alkalmi költeményt. A menet innen az új köztemetőbe megy, ahol Malártsik Lajos VIII. o. t. mond beszédet és Rónai Károly VIII. o. t. szaval. Mindkét helyen az ifjúsági énekkar gyászdalokat ad elő.

Szellőztetik a vármegyházát. Amit 10 hónap óta nem láttunk: ime abban gyönyörködhetünk. — A főispáni lakosztály ablakai nyitva vannak. Ez nem lehet más egyébnek a jele, mint annak: hogy vagy friss levegőre van szükség az ősi székházban, vagy hogy új gazdát kap az elhagyatott lakrész. A jövő majd megmutatja rövid napok alatt, hogy levegő- vagy gazda változásról esik-e szó.

A kis-állomás. A mi második vasuti állomásunk, az ugynevezett gyártelepi állomás ma már olyan szombattevő forgalmi pont, mely jelenlegi arányaiban hova-tovább bővítésre, átalakításra szorul. Hétről-hétre nagyobb a személyforgalom, ugyanannyira, hogy az utazó közönség nagy számát csak ügyyel-bajjal lehet a jegyek kiszolgáltatása tekintetében kielégíteni. A közönségre nézve a legnagyobb hátrány azonban nem a jegyváltásnál tapasztalható torlódás, melyet a kötelelességtudó állomási előjáró igyekszik is — a mennyire tőle telik — megakadályozni, de a kis állomás helyiségeinek, különösen az ugynevezett „várótermeknek” szűk volta. Az a két kis szoba, mely a II-od és III-od osztályu utazó-közönség rendelkezésére áll, a legnagyobb jóakarattal sem nevezhető teremnek, annyira szűk. A II-od osztályu váróhelyiség nem annyira és nem oly gyakran, de a III-od osztályu szoba sokszor úgy tömve van utasokkal, hogy onnan a közönség jó része kiszorul, ami — különösen a közeledő téli időjárást tekintve — nem a legkellemesebb dolog. Ez az eset igen gyakran történik meg a kis állomáson. A második osztályu váróhelyiségében hasonló az állapot, csak nem olyan gyakori. Rendkívül szűk továbbá és nagyon megreheztíti a jegyváltást és a váró-helyiségekből való ki- és bejárást a folyosó, ahol 8—10 ember alig képes egyszerre megférni. Ennek a tarthatatlan állapotnak a megszüntetése érdekében tette meg a kezdeményező lépéseket legújabbban a rendőrkapitány. A város képviselőtestületéhez ugyanis előterjesztést adott be, melyben rámutat a növekedő személyforgalomra és a gyártelepi állomás helyiségeinek szűk voltára. Az előterjesztést egy legközelebbi városi képviselőtestületi ülésen fogják tárgyalni és remélhetőleg a közönség kívánalmának megfelelőleg elintézni.

Átköltözés. Az új törvényeszéki palotában nagy a sürgős-forgás. Sok száz kéz dolgozik azon, hogy a rengeteg irathalmaz és butorzat a régi épületből átszállítva, most már végleges otthonába kerüljön. Napok óta tart a hurcolkodás, a fogházi felszerelés, a kir. járásbírósg aktái s a törvényeszéki irattár nagyrésze már is el van helyezve. — Tudatjuk a közönséggel, hogy a kir. törvényszék, telekkönyv, kir. járásbírósg és kir. ügyészség november hó 1-től már az új épületben működik. — Magáról a hatalmas arányu épületről, mely igazi disze a Kazinczy-utczán, valamint a hivatalok elhelyezése és beosztásáról a nagyközönség teljes tájékoztatása céljából legközelebb bővebben írunk.

Bíró választás. Málezán a községi bíró hivataláról lemondott és f.

Must,

BOR- ÉS SZESZMÉRŐK

kaphatók: HRABÉCZY KÁLMÁN gyógyszerész üzletében (Drogéria.)
Sátoraljaujhely, Főter.

hó 25-én tartatott meg az új választás, melyet Bajusz Ándor főszolgabíró vezetett. A község Kmetőni Jánost, az eddigi helyettes bírót választotta meg előjárójává.

— **Elfogott cigánykaraván.** A csendőrség több cékei gazda kérelmére folyó hó 30-án este letartóztattott egy cigánykaravánt. Az egész társaságot még az nap este 8 óra tájban behozták Sátoraljaújhelybe — a férfiak kivételével, a kik közül csak egyet csíptek meg, a többi a szekerek elöl kifogott lovakkal elmenekült a cékei erdőszélig. Mivel a szekereket nem volt kívül bevontatni, a csendőrök lovak helyett a gyermekekkel magokra maradt asszonyokat használták föl e célra. Így azután három rossz ló kivételével cigányasszonyok húzták a szekereket, melyek ezók-mokjaikkal és a gyermekekkel voltak dusan megrakva. Miután ugyancsak e napokban a szabolesvármegyei Kemeceken is követték el ismeretlen tettesek nagyobb rablást, a cigánynépséget addig, míg ez irányban a nyomozást be nem fejezik, fogva tartják. Kemeceken ugyanis Szita Miklós és Nemes ottoni lakosok kárára betörés útján pénzt, arany- és ágyneműket loptak.

— **A bodrogközi gazdasági vasút** végrehajtó bizottsága ez évi november hó 2-án d. e. 9 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart, amelyre van szerencsém a bizottság tagjait az elnökség megbízásából meghívni. Egyszermind felkérem mindazokat, akiknél részvény aláírás van, hogy azt a gyűlésre magukkal hozni sziveskedjenek. Sátoraljaújhely, 1905. október hó 28-án. Tisztelettel: dr. Kossuth János, bizottsági jegyző.

— **Elfogott betörők.** Említettük lapunkban annak idején, hogy dr. Vadnay Tibor borsodvármegyei főjegyző Erzsébettér 1. szám alatti lakásába folyó hó 20-án este 6 óra tájban, ismeretlen tettesek alkulescsal behatoltak és onnan különböző tárgyakat körülbelül 700 korona értékben elloptak. A nyomozást akkor — a miskolci rendőrség megkeresésére — a helybeli rendőrség is megindította, azonban eredménytelenül. A tetteseket — mint értesülünk — Miskolcra fogták el. Horváth Károly rendőrkapitány ez ügyben erélyes nyomozást indított, amelynek eredménye is lett. Kiderítette, hogy a betörést Aron Endre, Neumann Jenő és Berta Mária miskolci lakosok követték el, oly módon, hogy Aron a lakást egy őrizetlen pillanatban alkulescsal felnyitotta, behatolt a szobába és az összeszedett tárgyakat kiadta társainak. — Eddig megtalálták a 150 korona értékű ezüst cigarettatárcát, a szipkát, Aron Endre fivérének Ferencénél, ennek Debreczeni-utca 25. szám alatti lakásán, az ágy deszkái alá rejtve. A ruhanevelő egységét Balla Mária napszámosnő Petőfi-utca 79-ik számú lakásán rejtették el, másik részét pedig nem tudván sem eladni, sem elrejtteni, a Belgrád-utcán levő kereskedőbe dobták be. Az egyik betörő, Aron Endre megszökött s elrendelték körözését. A többiek ellen az eljárás folyamatban van.

— **A földművesek nyugdíja.** A gazdasági munkásegítő pénztárról szóló törvény egyik rendelkezése szerint a törvény életbeléptetésének első öt évében azt a kedvezményt nyújtja, hogy nemcsak harmincöt, de negyven éves korig lehet nyugdíjat biztosítva tagul beiratkozni a pénztárba. Ez az öt év most december 31-én telik le. A jövő évtől már csak harmincöt évet meg nem haladókat vesznek fel a pénztárba. A gazdaközönség nagy érdekében fekszik, hogy erről az öt évekről is nagyban érintő körülményről a munkásokat is a legalaposabban tájékoztassa.

— **Elsült revolver.** Bacsinszki Gyula szerencsi lakos, pénzügyi fővigyázó pénteken Hernádkk községben hivatalos szolgálatot teljesített.

Dolga befejeztével betért egy koresmába és ottan 7 milliméteres töltött forgópisztolyát kezdte babrálni, miközben az elsült és a löveg a finánc jobb lábába furódott. Súlyos sérülésével be szállították a miskolci Erzsébet kórházba.

— **Felfüggesztették a munkaszünetet.** A kereskedelemügyi miniszter a folyó évi december 24-ére és december 31-ére törvény szerint kötelező munkaszünetet kivételesen felfüggesztette arra való tekintetből, hogy úgy a karácsonyi ünnepek előnapja, mint Szilveszter, új év előnapja a folyó évben vasárnapra fog esni és ezért nem volna indokolt a kettős ünnepek teljes munkaszünetelése.

— **Ellopott hordó.** Folyó hó 20-án egy ismeretlen tolvaj a „Hungária” épület udvaráról egy 217 literes nagy hordót elgurított valamerre. Most, hogy hordóra már szert tett, valószínűnek tartják, hogy a hozzávaló bort is ilyen olcsón fogja megszerezni. A rendőrség a károsult Löwinger József koresmáros feljelentésére megindította a nyomozást.

— **Oláh cigányok garázdálkodása.** Mészpesten két hét óta oláh cigányok állandóan garázdálkodnak, legutóbb Hrenyo Antal lakásába törtek be és pedig aképp, hogy az ablakokat fészítették ki. Ép végezték munkájukat a tolvajok, midőn a háziak felébresztettek és zajt ütven a banda összes tagjai megfutamodtak. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **„Isten áldása Lukács Vilmos bankházán.”** Rövid időn belül ezen népszerű és általánosan ismert bankházánál nyerték majdne az összes nagy főnyereményeket; a 400.000 koronás első főnyereményt, a 200.000 koronás második főnyereményt és az utóbbi sorsjáték alkalmával is ezen bankház volt ama kellemes helyzetben, hogy nagyjából régi vevőinek szerezhetett főnyereményekkel meglepetést. Az ugynevezett Lukács-féle szerencseszámok dus választékban találhatóak a bankház most megjelent szerencsenaptárában, mely kivánságra bárkinek portómentesen és díjtalanul megküldetik. A naptárban levő számokat — úgy mint a múlt sorsjáték alkalmával — most is árvaléany választotta és ennek eredménye remélhetőleg most is oly fényes lesz, mint eddig volt. Felesleges levelezés és posta költség megtakarítása céljából ajánlatos e közkeveltségnek örvendő Lukács-féle szerencsesorsjegyeket a helybeli Friedmann Márkus cégnél beszerezni, mely a fenti bankháznak helyben és a környéken kizárólagos elárúsítója.

IRODALOM.

Dal.

De soká elnézem a szálló felleget,
Üzenetet küldök én azzal teneked;
Azt üzenem: várlak, mindig visszavárlak
Szellő szárnyon jöjj el; karjaimba zárlak.

A mikor hozzád ér, elmondja-e neked?
Szálló sóhajaim, hogy ha odaérnek
Elsugják-e halkán, lágyan, szeretettel;
Csak téged szeretlek igaz szerelmemmel . . .

Honka.

— **Gyermeknap.** Az Orsz. Állatvédő Egyesület kiadásában (Budapest IX., Ernő-utca 11/13.) megjelent az 1905/6. évi gyermeknap, melynek minden eladott példányát az Eötvös Alap 2 fillért kap a magyar tanítóság özvegyeinek és árváinak segélyezésére. A gyermeknapra elbeszéléseket és verseket írtak a többiek között Barsony István, Király Gizi, B. Büttner Lina, K. Nagy Sándor, Monostori Károly, Fülei Sz. Lajos és Ferke Ágost. Ára 10 fillér. Aligha kínálkozik jobb alkalom, hogy a gyermekeknek ily kevés kiadás mellett oly nagy örömet szerezzünk s egyszermind erkölcsökre nemesítő hatást gyakoroljunk. A könyvecske igen alkalmas

arra, hogy szánalmat és könyörületességet oltson a gyermekek szívébe.

TANÜGY.

— **Uj beosztás.** A helybeli állami polgári leányiskola igazgatósága — mint értesülünk — megszívlelte a hozzá intézett sorainkat s a jövő héttől kezdve az intézetnél már életbe lépteti a fél napos tanítási rendszert. A tanórák reggel 8-tól délután 1-ig fognak tartani.

— **Nines szabadság.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter több esetből folyólag kimondotta, hogy államköltéséget hiányában a legszükségesebbekre sem rendelkezvén fedezettel, ezentul betegség vagy bármi más okból huzamosabb ideig tartó szabadságot tanító- és tanítónőknek csak úgy engedélyez, ha a szabadságot igénybevevők maguk fizetik a helyettes díját. Jó lesz tehát különösen ügyelni a tanügy munkásainak, hogy meg ne betegedjenek, mert nemcsak orvost és patikát, de helyettést is fognak ezentul fizetni.

KÖZGAZDASÁG.

Hus-inség.

— okt. 31.

A hus árák immár elviselhetlen magasságot értek el. Csak nem régi-ben tárgyaltunk e kérdéstről lapunkban, kimutatván, hogy a két év előtti s a mai állapotok között mily rengeteg nagy a különbség. Akinek a konyháján két év előtt havonta 15 forint áru hus fogyott el, az ugyanolyan fogyasztási mennyiség mellett ma 25 forintot fizet. Pedig a jövedelmi források nem fokozódnak, de inkább apadnak az egymást követő rossz esztendő miatt s aki ezelőtt a 15 forintot megbirta és a szervezete által megkivánt tápláló étellel élt, — ma nem bírja meg a 25 forintot s bizony kénytelen magyarul mondva, a hasán spórolni.

A zsír, szalonna s általában a sertés árukról meg ne is beszéljünk. Évek előtt a szalonnának 50—52 krajcár volt kilogrammja, ma 96—100 krajcár. Kétszeres árra emelkedett zsír, szalonna, sőt maga a friss hus is.

És ennek az állapotnak a megváltoztatására még csak reményünk sem lehet. Marha- és sertésállományunk folyton fogy, a legelők évről-évre kevesbednek, de a feltört legelőkön nem takarmányeműt, hanem szemes életet termel a gazda s ez által kétszeres kárt vall. A szemes élet ára a termelt mennyiség szaporodásával aláhanyatlak, a marhaállomány pedig takarmányhiány miatt apad s elvesztette a gazda legfőbb mellékjöveldelmi forrását, a marhatenyésztésből nyert bevételeit; de földének termőképessége is apad, mert lepadt marhaállománya nem szolgáltat elegendő trágyát. A juh-tenyésztés pedig mondhatni végnapjait éli hazánkban.

Sokan, mélyrehatólag megvitatták már azt a kérdést, hogy az önálló vámtérlet életbeléptével a magyar föld marhaállománya teljesen bentmaradván az országban, a husárak természetesen egyszerűen megszökkennek; mert Németországba, az ottani állategészségügyi intézmények mellett szinte lehetetlenné lesz téve a mi bevitelünk. Marhaállományunk pedig más, számottevő piacnak nem lévén, a produktum teljesen a belfogyasztásra lesz utalva.

Ebben van ugyan valami, de azért ne bizzuk el magunkat. Ha minden oldalról meghányjuk-vetjük a dolgot, nem jutunk olyan kedvező eredményre.

Ujabbán arról értesültünk, hogy az élelmes amerikaiak máris számot vetettek ezzel a beállható helyzettel s amerikaiak máris jártak itt, hogy gazdasági viszonyainkról s marhate-

nyésztésünkről kellő tájékozottságot szerezzenek.

És az amerikaiak megismerkedvén viszonyainkkal, olyasfélét forgatnak a fejükben, hogy ők fognak felépíteni mint fogyasztók és Fiumén keresztül állatállományunkat akár lábon, akár levágva, jég között, fagyasztott állapotban kiszállítják, a melléktermékeket pedig esetleg Magyarországon dolgozzák fel.

Állatkivitelünk tehát nem lenne veszélyeztetve a külön vámtérlet által, de így aligha lenne köszönet az egészben. Mert az amerikai tőke és élelmesség hatalmas erejével szemben a mi helyzetünk még határozottan súlyosbodnék. Igen természetes, hogy az amerikai pénz értékessége folytán ők a mi marhaállományunkért nem a mostani, de még igen sokkal magasabb árakat lennének képesek fizetni, holott nekik úgy tűnnek fel: hogy még mindig olcsón vásároltak.

E terv szerint tehát az állattenyésztés hazánkban még ha fokozódnék is, ez a belfogyasztásban elsőbbséget semmi esetre nem jelentene; sőt félt, hogy a mai husárak még tetemesen megemelkednének.

Ugyanez az eset állana fenn a sertés- és juh fogyasztásra, mert az amerikai fejlett ipar ez állatok hústermékeit bámulatosan olcsó és gyors eljárás mellett tudja feldolgozni s számtalan alakban mint kereskedelmi cikket értékesíteni.

Végül számot kell vetnünk azzal a szomorú körülménnyel is, hogy az egymást követő száraz esztendők — melyeknek folytatására pedig még egészen biztos kilátásaink vannak — állatállományunk egészségügyét alaposan megromították. Vannak csak itt vármegyénk alsó részén is községek, hol a gazdák tulajdonát képező falusi csorda 10 év előtt 7—800 daraból állott s ma alig áll 300-ból. Emelhetnénk fel községeket, ahol 2—3 ezer darab sertéssel bírtak a gazdák s ma nincs 100 darab! Számtalan gazda ember van, aki 6—8 sertést ölt le egy télen, ma már igen jó gazda öt kettőt, azok is olyan zsirtalan, vézna állatok, hogy számlalom nézni. Mégha vastag is a szalonnája: zsirtalan, mert tőkön, krumplin és árpadarán nem lehet zsirosra hizlalni — tengeri pedig 2 év óta nincs. — A szarvasmarha állományt lépfene és egyéb járványok dézsmálják; gazdáik Amerikába vándorolnak, egyszerűen a számbeli apadás óriási mérveket öltött, azzal tehát ne is áltassuk magunkat, hogy évek során belül olcsóbb lesz a hus! De mert az árakat ellenőrizni nincs módunkban, örvendjünk, ha nem fognak az árak még hatványozódni is.

NYILT TÉR. *)

Iroda-áthelyezés!

Ézennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint közel 30 év óta

V., Fürdő-utca 4. szám alatt létezett hirdetési irodámat a ház lebontása folytán f. évi november hó 1-én

Budapest, V., Mérleg-utca 12. sz. alá

helyeztem át. — Kitünő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, V., Mérleg-utca 12. szám

Telefon 36—24.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. A. Rad Levellet küldünk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

BÁLINT IMRE építész

ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZO

Sátoraljaujhely, Felső-Zsolyomka, Csehy-féle ház.

FOGLALKOZIK:

lakóházak, gazdasági épületek építésével,
tervezésével, művezetésével s elvállal az
építkezéshez tartozó bármely munkálatokat.

Kiadó bolt a kispiacon!

Az izraelita iskola épületében
a keleti sarkon lévő terjedelmes

üzlethelyiség

1906. évi május 1-étől több évre
kiadó. Értekezni lehet Zinner
Henrik hitk. elnökkel.

Legalább 5 korona napikereset!



Házimunka kötő-
géptársaság

részére keresünk, mind-
két nembeli egyéneket
gépeinken való kötésre.
Egyszerű és gyors
munka, egész éven át
otthon. — Előismeretek
nem szükségesek, távolság nem határoz,
a munkát mi értékesítjük.

Házimunka-kötőgép-társaság
Thos. H. Whittlok és Társa
Prág, Petersplatz 7-177.

Sárkány S. Bankháza

Telefon 80-89. BUDAPEST, VI., Ó-UTCZA 6. Telefon 80-89.

a magyar királyi szab. Osztálysorsjáték főárusítója.

Sürgőnyozim: Pesti magyar kereskedelmi banknál és
SÁRKÁNYEK BUDAPEST. Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál és
a magyar kir. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és ér-
tékpapírokra, bárhol elzáló-
gosított sorsjegyeket saját pénzzel kiváltok és ezekre nagyobb
kölesont adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek
mellett a kölesön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszá-
mitolom és könnyen törleszhető váltó- és személyhitel nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt
kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre
való betáblázásra azonnal folyosíthatok.

Semmiféle előleges jutalékot nem kérek, ugyszintén minden levelet,
válaszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA,
Budapest, VI., Ó-utca 6.
25 év óta törvényszéki bej. cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már megjelentek és
kérem egyuttal b. megrendeléseit, a legjobb és legfontosabb ki-
szolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt azonnal kifizetek.
A következő szerencse számokat ajánlom, mert ezek nagy nyereménnyel még
nem lettek kisorsolva:

2979	12128	12953	16065	35733	44596
51325	58762	80847	99191	101580	105655

Kivágandó

Megrendelő lap.

SÁRKÁNY S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6.

Megrendelem önöknél a számú }
és ennek árát sorsjegyet
postautalvánnyal küldöm. }
kérem utánvenni. }
Név:
Lakhely, u. p.:

A nem kívántat
tessék áthuzni.

A vegyileg megvizsgált, amellől hatóságilag
az arzobőrre ártalmatlannak talált.

Szörvesztő

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen
araszórt gyökereitől, anélkül, hogy az arzobőrnek
legkevésbé is ártana és az arzobőrnek megadja az üde-
séget, élményságot és stímaságot. Ára 7 korona.
Vidéki megrendeléseket diakréton utánvét mellett eszközöl

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Egy jóforgalmu üzlet

árúkkal együtt

Sárospatakon, a Kossuth Lajos utcában
átadó. A venni szándékozók értekezhetnek
Sárospatakon özv. Palcsó Lászlónénál.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n.
é. közönség n. b. tudó-
mására hozni, hogy min-
dennemü ingatlanok vé-
telét — eladását, — bér-
beadását, avagy bérbe-
vételét a legelőnyösebb
feltételek mellett s a
legrövidebb idő alatt
közvetitem.

Jóhirnevű vendég-
lőmben kitűnő asztali
bor 34 krtól 40 krig,
továbbá valódi hegyaljai
szamorodni 1 frt, 20
krtól 1 frt 60 krig
kapható.

Weinberger Manó,

Vágóborjú eladás.

A sárospataki hercegi uradalom sátoraljaujhelyi gaz-
daságában 1906. évi január hó 1-étől 1906. évi deczem-
ber hó 31-éig terjedő idő alatt 200 darab tehén után
nyert borjúk versenytárgyalás útján eladók.

Ajánlatok folyó évi november hó 23-ik napjának
d. e. 9 órájáig bezárólag fogadtatnak el.

A feltételek a borsii kasznárságnál megtekinthetők.

A legnagyobb eredményt

a m. kir. szab. osztálysorsjátékon eddig
az egész országban ismert és népszerű
Lukács Vilmos bankház (Budapest, V.,
Fürdő-utca 10. sz.) vevői érték el. Ezen
jelszó:

„Isten áldása Lukács Vilmos bankháza”

nyeremények hosszú sora által, melyek
ezen bankház vevőinek, titoktartás
mellett már kifizetett, a legfényesebb
módon megerősítést nyert.

Ezen bankház által eladott sors-
jegyekre a következő nyeremények
estek:

Sorsjegy-szám	korona	Sorsjegy-szám	korona
46965	400.000	45544	200.000
106858	200.000	60772	100.000
48303	80.000	2617	70.000
49559	60.000	60639	50.000
9899	30.000	45827	30.000
37115	25.000	88874	20.000
72895	20.000	29961	15.000
80034	15.000	107947	10.000
11311	10.000	65070	10.000
2695	10.000	27315	10.000
49581	10.000	67137	10.000
80045	10.000	81620	10.000

és ezeken kívül még óriási mennyiségű
5000 koronás, 2000 koronás stb. nyere-
mény, sok millió korona összértékben.

Nyújtunk tehát kezét a szerencsés-
nek és vásároljunk osztálysorsjegyet
ott, hol Fortuna istenasszony adományait
oly tartósan és bőkezűen osztogatja —
Lukács Vilmos bankházában, melynek
sorsjegyei helyben,

☞ kizárólag az alanti üzletnél kaphatók. ☞

Az I. osztályu ere-
deti sorsjegyek árai: $\frac{1}{8}$ 1.50 $\frac{1}{4}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 6.— $\frac{1}{1}$ 12.— kor.

Az első osz-
tály huzása 1905. november 23. és 24.-én.

FRIEDMANN MARKUS

kalap- és férfidivatáru üzlet

Sátoraljaujhely, (Kispiaez.)